

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inkoopscenario's doornemen

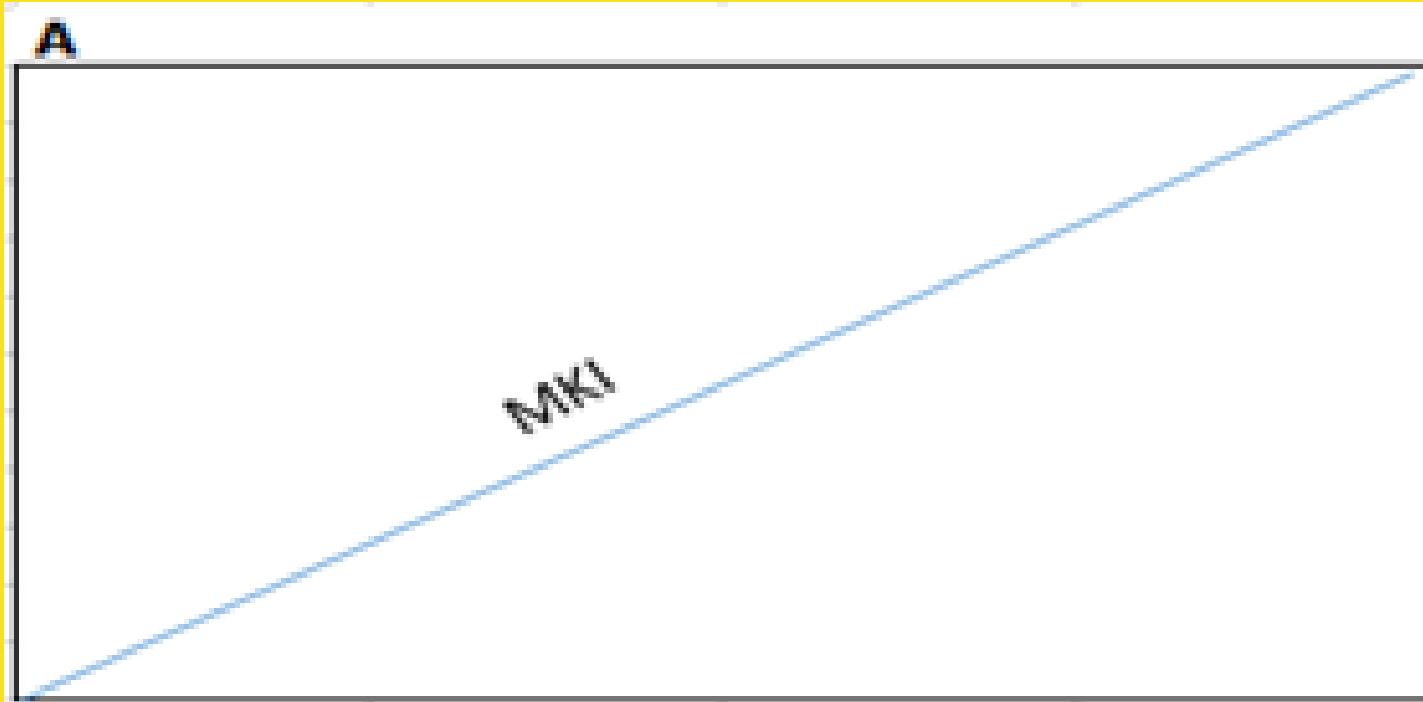
Uitwerking sub sessies

	1 Steil oplopende MKI (-W) en duurzaamheids- eisen	2 Contractuele Portfolio aanpak	3 Grote Contracten	4a RWS koop schip	4b RWS lease schip	5 Ingroei emissie loos
Gunning Criterium	MKI-W	MKI-W	BPKV (geen MKI)	BPKV	BPKV	BPKV (geen MKI)
Minimumeisen	Ambitieniveau ingroeipad	Ambitieniveau ingroeipad	Emissieloos materieel	Emissieloos materieel	Emissieloos materieel	Emissieloos materieel
Omvang contracten	Geen verandering	Bundelingen in de tijd	Tot ca. 50% van Werkpakket	Leveringen en dienst	dienst	Geen verandering
Duur contracten	Geen verandering	5-10 jaar	Ca. 10 jaar	2-5 jr	2-5 jr	Geen verandering
Specifiek kenmerk/ aandachtspunt	% koploper projecten nog bij te sturen	Performance management op duurzaamheid	Gunning ver voor uitvoering	Exit strategie nodig; Werk koppelen aan materieel	Performance management op uitvoering; Werk koppelen aan materieel	Tijdstip eerste en % emissieloze projecten nog bij te sturen
Verandering werkwijze RWS-zijde	Geen	Aanpassen programmering	Aanpassen programmering	Beheer schip + inkoop dienst	Inkoop dienst	Geen

Scenario 1 Steil oplopende MKI(-W) en duurzaamheidseisen

Scenario 1

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Uitwerking positieve (+) en negatieve (-) eigenschappen

Indeling	Positief (+)	Negatief (-)
Groep 1 Jos	Doorgaan op "vertrouwde" wijze - Logisch vervolg - Geen nieuw instrumentarium nodig	Stap naar emissieloos blijft groot: te langzaam - Kleine stapjes
	Specifiek sturen (CO2/stikstof) - Maar; afwijken mogelijk wensen (om op vermindering van een bepaalde stof te sturen)	Zowel in weging onderling (CO2/stikstof etc.) - Als weging BPKV - Ook dit aandachtspunt betreft het wegen onderling (tussen de verschillende emissies, als ook de weging van MKI/W als BPKV; hier wordt niet sterk genoeg op gestuurd)
	Doorstelling RWS 2030 kan gehaald worden - Durf te sturen/markt uitdagen (sluit aan op vorig aandachtspunt)	Juiste LCA's nodig (ook voor toekomstige brandstoffen) - Inclusief PCR (product category rule)
Groep 2 Funda	- Snel een grote reductie halen: ~ 80%	- Zero 'emission' wordt niet gehaald
	- Herkenbaar voor de markt	
Groep 3 Ronald	- Veel partijen kunnen mee	- Doelen worden niet behaald als niet wordt bijgestuurd
	- Europese grote kans op opvolging	
	- Loopt mee met de ontwikkeling in de techniek	
	- Efficiënter en goedkoper	
	- Goed bij te sturen	
	Vraag= MKI in keten in relatie tot energiedragers – hoe bereken je die?	
Groep 4 Erik	- Ervaring is dat het werkt	- Boete
	- Bonusregeling is een extra optie (meer geld/verlenging)	- Niet ambitieus genoeg
	- Oplopende MKI (CO2 eq)	- Waarschijnlijk onvoldoende als lange termijnoplossing? (met MKI verhoging wel?)
	- ROI goed te berekenen (biedt houvast)	
	- Uitwisseling tussen projecten (MKI), leren van ervaringen	
Groep 5 Marjolaine	- Niet project afhankelijk, maar omzet afhankelijk	- Veel geregeld voor RWS, maar zelf in de hand (naar andere factor)
	- Bij 75% koploper maak de sprong en wat blijft over voor de rest	- Voelt als instappen in Dieselwagen en tot 2028 vastzitten, terwijl je ingehaald wordt door elektrisch
	- Koploper moet omzet gerelateerd zijn	- Bij 2 jaar lok je geen investeringen uit
	- Bijsturen op ontwikkeling markt vanuit RWS	- Geen verandering is niet SMART
		- Geen kantelpunt, alleen bijsturen
		- 1B... %-sprong, met een vangnet

Groep 1 Jos

Eerste inschatting	Ranking
	1

Groep 2 Funda

Eerste inschatting	Ranking
	1

Groep 3 Ronald

Eerste inschatting	Ranking
	2

Groep 4 Erik

Eerste inschatting	Ranking
	1

Groep 5 Marjolaine

Eerste inschatting	Ranking
	2

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Scenario 1

Eerste inschatting & ranking

Eerste inschatting:

groen= heel positief, blauw= positief, oranje= negatief en rood= heel negatief

Ranking:

1= eerste plek, 2= tweede plek, 3= derde plek, 4= vierde plek en 5= vijfde plek

[illegible]

Scenario 2

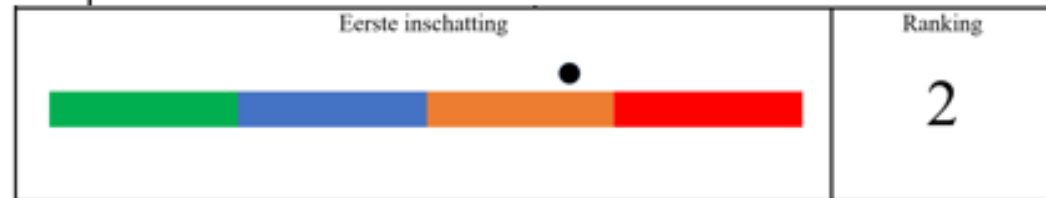

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

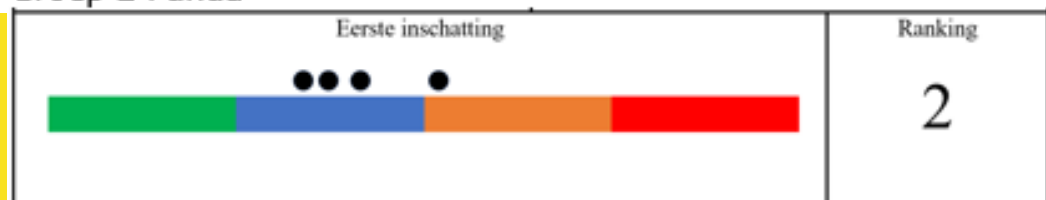
Uitwerking positieve (+) en negatieve (-) eigenschappen

Indeling	Positief (+)	Negatief (-)
Groep 1 Jos	- ROI zekerder	Hoeveel extra biedt dit? (ON maakt kleine stapjes) - Kan RWS van tevoren regels bedenken Voor RWS is de prestatie bij aanvang niet duidelijk
Groep 2 Funda	- Meer zekerheid op werk en daardoor makkelijker kunnen investeren	- Beperking op het aantal opdrachten (dit kwam uit voorbeelden van contracten waarbij niet van tevoren is vastgelegd welke prestatie ON moest leveren om de verlenging te verdienen. Het vb. was dat iets onbenulligs werd aangeboden door ON, wat wel een verbetering op duurzaamheid is t.o.v. het oorspronkelijk aangeboden niveau, maar tegelijkertijd nauwelijks vernieuwend/impactvol is/waarmee het doel bereikt wordt. Sluit aan op het eerste aandachtspunt; maak bij aanbesteding duidelijk wanneer een verlenging wordt verdiend.)
Groep 3 Ronald	- Kans om investering terug te verdienen - Techniek kan meegroeien met ambitie - Bijsturing is mogelijk	
	Neutraal= voordeel voor koploper	
Groep 4 Erik	- Lange termijn -> investering - Bonus stimuleert ontwikkeling - Randvoorwaarde: eisen vooraf duidelijk	- Minder vaak nieuw werk - Ongelijkheid in de markt - Onzekerheid over verlenging
Groep 5 Marjolaine	- Zekerheid op doelen behalen - Zekerheid op ambitie en investering	- In slecht geval leiden tot stagnatie - Gevangen in een groepje, hoe kom je aan investering van buiten? - Veel handhaving: wel de 'carrot', niet de 'stick' - Voelt als instappen in Dieselwagen en tot 2028 vastzitten, terwijl je ingehaald wordt door elektrisch

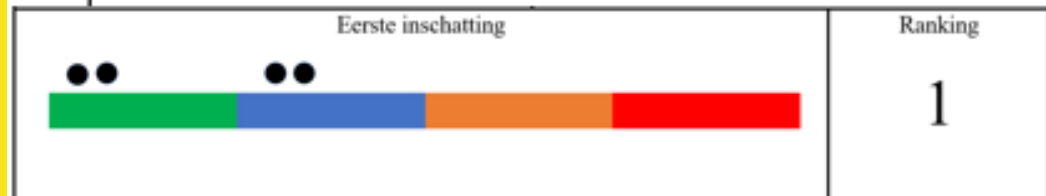
Groep 1 Jos

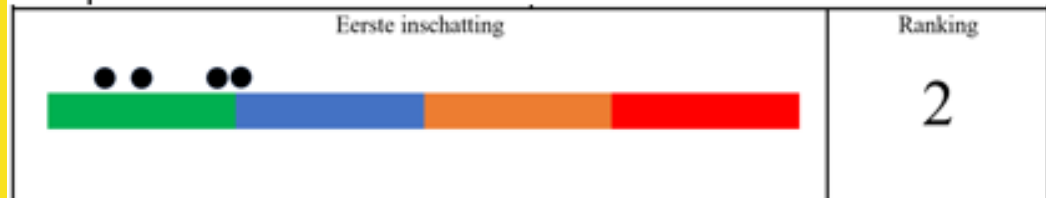
Groep 2 Funda

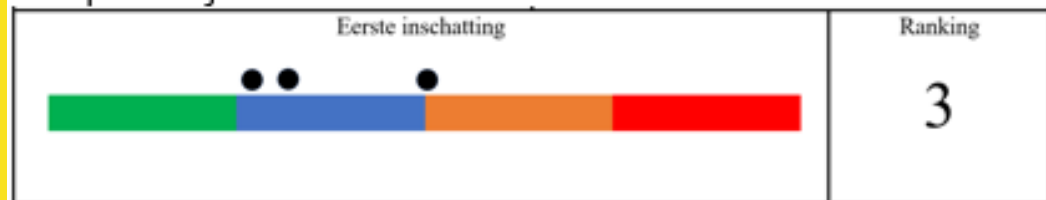
Groep 3 Ronald

Groep 4 Erik

Groep 5 Marjolaine

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Scenario 2

Eerste inschatting & ranking

Eerste inschatting:

groen= heel positief, blauw= positief, oranje= negatief en rood= heel negatief

Ranking:

1= eerste plek, 2= tweede plek, 3= derde plek, 4= vierde plek en 5= vijfde plek

Scenario 3 Grote Contracten

C Grote contracten		

Scenario 3

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Uitwerking positieve (+) en negatieve (-) eigenschappen

Indeling	Positief (+)	Negatief (-)
Groep 1 Jos	- Nog meer ROI	- Overige aannemers staan stil in ontwikkeling
	- ROI = maximaal	- Kleine spelers krijgen minder kans, doordat zij de capaciteit niet hebben
	- Doelbereik snel (2030)	- Veel aannames voor begroting (aangezien het schip nog niet bestaat)
	- Minder capaciteit nodig bij OG	- Onzekerheid in morfologie (heeft ook met kostenberekeningen te maken van ON; zie vorig aandachtspunt))
	- Goed voor doelbereik, slecht voor gehele markt	- Nu vastlegging techniek die over 10 jaar niet optimaal is
Groep 2 Funda	- Project investering die je in 10 jaar kunt opdrijven	- Verstoot marktwerking/level playing field
		- Kennis/ervaring bij slechts 1 partij
Groep 3 Ronald	- Investering makkelijker	- Risico op uitsluiting deel van de markt
		- Risico dat beloftes niet kunnen worden nagekomen
		- Grote verstoring van het speelveld
Groep 4 Erik	- Ruimte voor ROI	- BPKV, hoe dan?
	- Goed voor de doelstelling (verduurzaming) RWS	- Minder marktpartijen (nauwer)
		- Minder verduurzaming gehele vloot
		- Bijsturing is lastiger
Groep 5 Marjolaine	- Trigger zit in de aanpak	- Protest MKB
	- Mogelijkheid voor adaptatie (in het voortraject bedenken)	- Ongelijkheid (LPF)
	- Pilot in eigen vloot	- Risico op hogere inschrijvingen
	- Tijdens de rit van energiedragers wisselen? Adaptief	- Maar 2 partijen die profiteren. De rest blijft achter
Groep 5 Marjolaine	- Tijd wordt gegund	- Logistiek (alles geregeld krijgen)
	- Ja/nee hangt af van het werkpakket	- Snel leren i.v.m. over 20 jaar toch iedereen duurzaam
		- Specifieke bedrijfsvoering + ambitie nodig om dit te realiseren
		- Kan geleverd worden bij 'emissieloos'?
		- 10 jaar is niet te overzien
		- 'Emissieloos'? Liever getrappt gedefinieerd
		- Als er werk is, is er geen schip
		- Aanbestedingstechniek lastig rond krijgen (gids proportionaliteit)

Groep 1 Jos

Eerste inschatting	Ranking
	4

Groep 2 Funda

Eerste inschatting	Ranking
	3(4)

Groep 3 Ronald

Eerste inschatting	Ranking
	3

Groep 4 Erik

Eerste inschatting	Ranking
	4

Groep 5 Marjolaine

Eerste inschatting	Ranking
	1

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Scenario 3

Eerste inschatting & ranking

Eerste inschatting:

groen= heel positief, blauw= positief, oranje= negatief en rood= heel negatief

Ranking:

1= eerste plek, 2= tweede plek, 3= derde plek, 4= vierde plek en 5= vijfde plek

Scenario 4a RWS koop/4b RWS lease schip

D RWS schip			

Scenario 4 a+b

Uitwerking positieve (+) en negatieve (-) eigenschappen

Indeling	Positief (+)	Negatief (-)
Groep 1 Jos	- Markt loopt geen risico	- Aannemers nemen passieve houding aan (niet innoveren)
		- Kennisdeling waarborgen is lastig
		- Doel wordt niet snel bereikt, markt gaat afwachten
		- Niet kosten efficiënt
		- Betrokkenheid van de markt gemarginaliseerd
Groep 2 Funda	- Beperkt risico opdrachtnemer	- Beperkt verdienmodel voor ON
	- Kennisdeling	- Staat doorontwikkeling techniek in de weg
		- Kans op mislukking (andere voorbeelden staatsvloot)
Groep 3 Ronald	- 4b Lease schip + ontwikkeling techniek, klein schip als proef	- 4b Oplossing piek vermogen?
	- 4b Welke energiedrager? - 4a Investeren in de toekomst? Meer waard in tijd - 4a klein beginnen en schaalbaar	
Groep 4 Erik	- Betrokkenheid RWS (beter dan subsidie)	- Markt haakt af
	- Als doel heilig is en het niet anders kan	- Kennis verdwijnt
	- Level playing field	- Geen innovatie
	- Showcase/aanjaager	- Duurder
		- Alleen innovatie op techniek
Groep 5 Marjolaine	- Voor/nadelen afhankelijk van bedrijfsvoering	- Buiten EU partijen op RWS schip
	- Hartstikke leuk, vooral doen	- 4C -> opleggen hoe groot een schip moet zijn en wat het kan (Overheid BE)
	- Eigendom bij RWS, ligt aan 'positie' in markt van partij	- 4C -> Belgisch model schip ter beschikking Rijk
	RWS heeft al schepen	'Casus Frankrijk' (kapitaalvernietiging)

Groep 1 Jos

Eerste inschatting	Ranking
	4

Groep 2 Funda

Eerste inschatting	Ranking
	5

Groep 3 Ronald

Eerste inschatting	Ranking
	5 (Demonstratieschip)

Groep 4 Erik

Eerste inschatting	Ranking
	3

Groep 5 Marjolaine

Eerste inschatting	Ranking
	4

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Scenario 4 a+b

Eerste inschatting & ranking

Eerste inschatting:

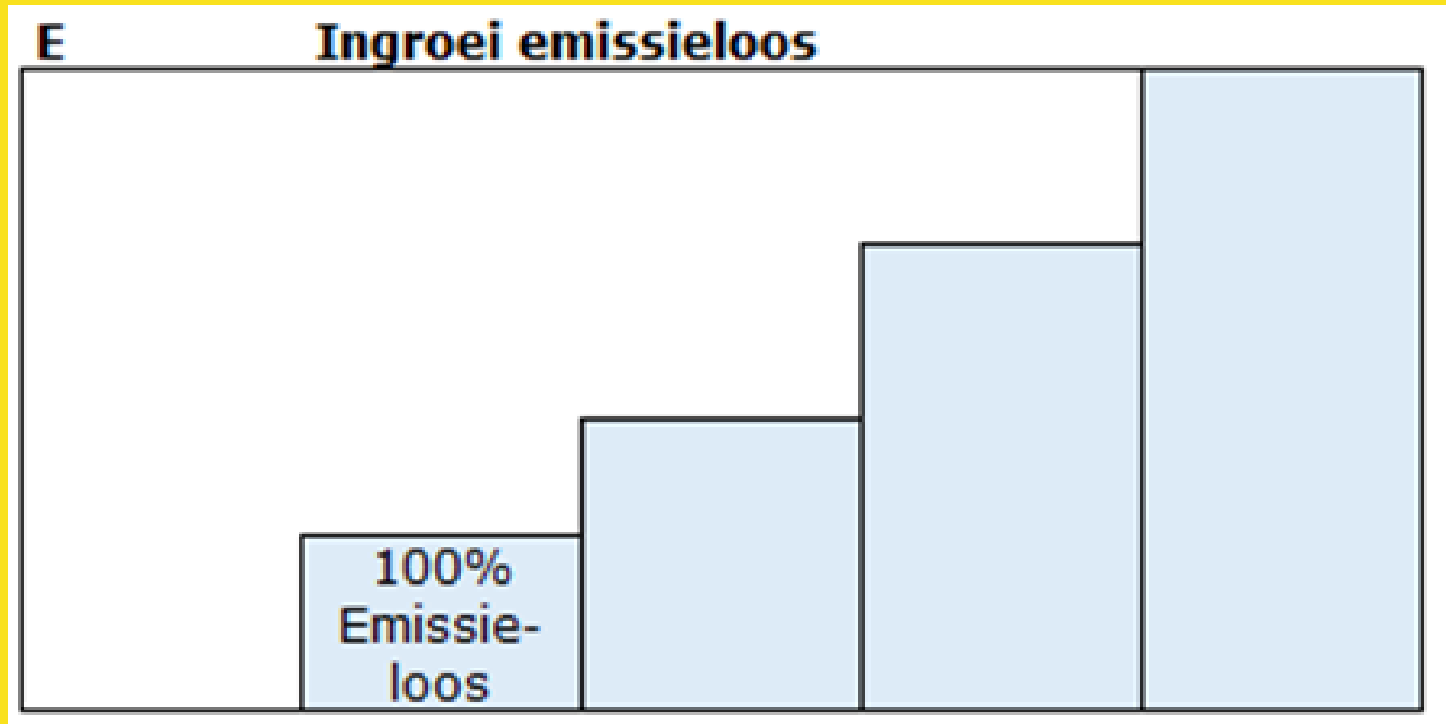
groen= heel positief, blauw= positief, oranje= negatief en rood= heel negatief

Ranking:

1= eerste plek, 2= tweede plek, 3= derde plek, 4= vierde plek en 5= vijfde plek

Scenario 5 Ingroei emissie loos

Scenario 5

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Uitwerking positieve (+) en negatieve (-) eigenschappen

Indeling	Positief (+)	Negatief (-)
Groep 1 Jos	- Storten koppelboot eerste stap (begin met onderdelen van een schip emissieloos; hier speelt de definitie van emissieloos parten)	- Markt kan niet leveren
	- Goed voor doelbereik	- Winnende aannemer heeft voordeel op concurrentie bij volgende stappen
		- Richtlijnen concurrentiestrijd Europese aanbesteding? (opmerking van een aannemer; ik kon er niet goed op doorvragen/begrijp deze niet goed)
		- Investeringsrisico te groot of tijd tekort
		- Risico om voor aanbesteding een emissieloos schip te kopen als je tender niet binnenhaalt?
Groep 2 Funda	- Gaat uiteindelijk leiden tot 'zero emission'	- Is het slim om emissieloos nu al uit te vragen?
Groep 3 Ronald	- Duidelijkheid	- Is er voldoende incentive? (Marktvolume voldoende groot?)
	- Grote positieve impact	- Voorsprong 1 partij die vervolg werken ook pakt
	- Stimuleert disruptieve oplossingen	- Afhaken van partijen
		- Blijft de Nederlandse markt nog wel interessant?
		- Grote verschillen per marktpartijen
		- Dient maar een beperkt aantal partijen (contracten)
		- Investering is wellicht niet rendabel (omdat contract klein is, dus weinig zekerheid)
		- Koploper zit in zetel
		- Emissieloos – nee
		- Emissieloos – ja
		- Kosten / TRL
Groep 4 Erik	- Goede optie voor de binnenvaart	- Op korte termijn (2030) heel duur
		- Investeer de euro's op andere terreinen (met meer duurzaamheid rendement)
		- 'Loos' is te ambitieus (vanwege de 'keten')
Groep 5 Marjolaine	- Huidige systeem werkt competitief	- Wederzijds afhankelijk, te harde sturing (boemerang) risico)
	- Prikkel op concurrentie en competitie: "maar hij is emissieloos!?"	- Gemiste kans voor iedereen
		- Worst case: markt kan niet mee
	- 2 a 3 contracten per jaar voor competitie trigger (MKI bij kluisopening)	

Groep 1 Jos

Eerste inschatting	Ranking
	2

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Groep 2 Funda

Eerste inschatting	Ranking
	4(3)

Groep 3 Ronald

Eerste inschatting	Ranking
	4

Groep 4 Erik

Eerste inschatting	Ranking
	5

Groep 5 Marjolaine

Eerste inschatting	Ranking
	5

Scenario 5

Eerste inschatting & ranking

Eerste inschatting:

groen= heel positief, blauw= positief, oranje= negatief en rood= heel negatief

Ranking:

1= eerste plek, 2= tweede plek, 3= derde plek, 4= vierde plek en 5= vijfde plek

Overige bevindingen en suggesties

Indeling	Overige bevindingen en suggesties
Groep 1 Jos	Scenario 3 en 4: vergelijkbaar? (in de zin dat een (groot) gedeelte van de suppletiebehoefte wordt uitgevoerd door 1 partij; mogelijke minsinterpretatie van scenario 4) - RWS voert uit, ON voert uit
	Scenario 6: demonstratieschip - Gezamenlijk leren/kennis delen
	Scenario 7: 95% emissieloos = meest kostenefficiënt
	Scenario 8: RWS geeft aan wat de prijs/we over hebben voor een ton CO2 eq. (en dan weet de markt waar het in moet investeren / welke prijs RWS daarvoor over heeft).
	TIP Scenario 1, 2 & 5: combineren: - belonen als je extra duurzaam werkt - beginnen met MKI, als je emissieloos kan werken (extra scope
Groep 2 Funda	hybride -> combinatie van scenario's of op een contract of bestaand project scenario 5 toepassen raakt ook bijv. portfolio contract scenario 2

Ranking “gemiddeld gemaakt”

Tabel: ranking scores van de scenario's per groepje
(van groep 2, de eerste voorkeur genomen (en niet die tussen haakjes))

	groep 1	groep 2	groep 3	groep 4	groep 5		gemiddeld		mediaan
Scenario 1	1	1	2	1	2		1,4		1
Scenario 2	2	2	1	2	3		2		2
Scenario 3	4	3	3	4	1		3		3
Scenario 4	4	5	5	3	4		4,2		4
Scenario 5	2	4	4	5	5		4		4

